

111η ΣΥΝΟΔΟΣ ΠΡΥΤΑΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

42^η Σύνοδος Αντιπρυτάνεων Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Φοιτητικών Υποθέσεων και Διασφάλισης Ποιότητας, Αντιπρυτάνεων Διοικητικών Υποθέσεων

Στις 02/04/2026 στην Αθήνα, στο πλαίσιο της 42^{ης} Συνόδου Αντιπρυτάνεων Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού, Φοιτητικών Υποθέσεων και Διασφάλισης Ποιότητας, Αντιπρυτάνεων Διοικητικών Υποθέσεων, συζητήθηκαν τα παρακάτω θέματα και μετά από διεξοδική συζήτηση, οι Αντιπρυτάνεις κατέληξαν στα ακόλουθα πορίσματα:

1. Κρίσιμες Διαστάσεις της Ποιότητας βάσει της Ανάλυσης Εκθέσεων Πιστοποίησης

Αναλύθηκαν οι καλές πρακτικές και οι αδυναμίες της ποιότητας και προέκυψαν τα εξής συμπεράσματα: Η ποιότητα δεν κρίνεται μόνο από το περιεχόμενο των σπουδών ή την ακαδημαϊκή επάρκεια των διδασκόντων. Κρίνεται κυρίως από το κατά πόσον ένα ίδρυμα μπορεί να μετατρέπει αυτές τις θετικές βάσεις σε σταθερό, τεκμηριωμένο και εξωστρεφές σύστημα λειτουργίας, το οποίο αντέχει στον χρόνο και παράγει μετρήσιμα αποτελέσματα. Οι συστάσεις κινούνται από το «τι υπάρχει» στο «πώς βελτιώνεται»: ζητούνται οι μηχανισμοί που παράγουν αποδείξεις (τεκμηρίωση, δείκτες, ανατροφοδότηση), και αλλαγές που συνδέονται με τις ανάγκες των φοιτητών, της αγοράς και της κοινωνίας. Οι σημαντικότερες συστάσεις συγκλίνουν στην ενίσχυση της Ιδρυματικής ωριμότητας. Οι αξιολογητές ζητούν από τα ιδρύματα να μετατρέψουν επιμέρους λειτουργίες σε πλήρως οργανωμένα συστήματα διακυβέρνησης, λογοδοσίας και διαρκούς βελτίωσης.

2. Ολιστική Διαχείριση Αρχείων των Πανεπιστημιακών Ιδρυμάτων

Παρουσιάστηκε ο Εθνικός Αρχειακός Φορέας και αναδείχθηκαν τα εξής ζητήματα:

1. Η σημαντική διοικητική πράξη της επιλογής και εκκαθάρισης δημόσιων αρχείων.

2. Ο εντοπισμός σημείων σύγκλισης και συνεργασίας με τους φορείς διοίκησης και ελέγχου των ελληνικών πανεπιστημίων.
3. Απαντήσεις σε ερωτήματα σχετικά με την εποπτεία των δημόσιων αρχείων αλλά και προαγωγή της έρευνας προς τη βελτίωση της αποδοτικότητας των φορέων της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
4. Παρουσίαση των δομικών στοιχείων μιας αρχειακής πολιτικής για τα ελληνικά πανεπιστήμια.

3. Δράσεις ενδυνάμωσης και προώθησης της ισότητας στα Ελληνικά Πανεπιστήμια

Η χρηματοδότηση δράσεων ενδυνάμωσης και προώθησης της ισότητας στα ΑΕΙ μέσω του ΕΣΠΑ [ΕΚΠ37] δημιουργεί, για πρώτη φορά, τις προϋποθέσεις μετάβασης από τη διακήρυξη στην ουσιαστική εφαρμογή των πολιτικών έμφυλης ισότητας. Η Σύνοδος Πρυτάνεων μπορεί να διαδραματίσει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση ενός συνεκτικού εθνικού πλαισίου για την έμφυλη ισότητα στην ανώτατη εκπαίδευση, διασφαλίζοντας τον συντονισμό, τη συνέργεια και τη θεσμική συνέχεια των σχετικών πολιτικών. Ειδικότερα, η συμβολή της μπορεί να αποτυπωθεί στη στήριξη των Επιτροπών Ισότητας ως μόνιμων θεσμικών μηχανισμών, στην ενίσχυση της επιχειρησιακής τους ικανότητας, καθώς και στην προώθηση κοινών κατευθύνσεων και προτύπων εφαρμογής σε επίπεδο ιδρυμάτων.

4. European Degree Label

Παρουσιάστηκε η δυνατότητα απονομής αρχικά ενός σήματος ευρωπαϊκού πτυχίου, το οποίο θα μπορούσε να συμβάλει στη διασφάλιση ποιότητας και τη διαπίστευση κοινών προγραμμάτων. Σε μεταγενέστερο στάδιο, η εισαγωγή κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου θα μπορούσε να διευκολύνει περαιτέρω τα ΑΕΙ να παρέχουν κοινά προγράμματα και να απονέμουν κοινά πτυχία, σύμφωνα με τη διαδικασία της Μπολόνιας. Μετά από 2 προσχέδια οδηγών λειτουργίας, έχουμε φτάσει στο 3ο πρότυπο, το οποίο θα οριστικοποιηθεί μετά τις 10 Απριλίου. Το 3ο πρότυπο οδηγού λειτουργίας αποσκοπεί στην προώθηση μιας ενιαίας κατανόησης και εφαρμογής των κριτηρίων μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών — των οργανισμών που είναι αρμόδιοι για την αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια και την απονομή του σήματος, των κοινοπραξιών ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων που υποβάλλουν αίτηση για τη λήψη του σήματος για τα κοινά τους προγράμματα, καθώς και των φοιτητών, του ακαδημαϊκού προσωπικού και των εργοδοτών που τελικά επωφελούνται από το σήμα. Αναμένεται τον Μάιο/Ιούνιο 2026 να υποβληθεί στο Συμβούλιο της Ε.Ε.

5. Το έργο της Φοιτητικής Μέριμνας: Προτάσεις βασισμένες στην καθημερινή πρακτική

Εισηγούνται οι εξής προτάσεις:

1. Τροποποίηση της Κ.Υ.Α. Φ5/68535/B3 (ΦΕΚ 1968/B/2012) και εναρμόνιση με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
2. Αναβάθμιση του τεχνολογικού πλαισίου με διασύνδεση της εφαρμογής της σίτισης με την ΑΑΔΕ και το Μητρώο Πολιτών.
3. Δημιουργία θεσμικού πλαισίου και έκδοση Κοινής Υπουργικής Απόφασης που θα ορίζει με σαφήνεια τους όρους και τις προϋποθέσεις στέγασης με σχετική πρόβλεψη για τη στέγαση φοιτητών των οποίων τα Ιδρύματα δεν διαθέτουν εστίες.
4. Διευκρίνιση ως προς την παροχή στεγαστικού επιδόματος στους φοιτητές που διαμένουν σε οικοτροφείο κατά τη διάρκεια των σπουδών τους.
5. Αναβάθμιση της υφιστάμενης εφαρμογής για την έκδοση της Ευρωπαϊκής Κάρτας Ασφάλισης Ασθενείας.

6. Η συνεισφορά του ΕΛΙΔΕΚ στην εξέλιξη των χρηματοδοτούμενων μεταδιδακτορικών ερευνητών/τριών

Παρουσιάστηκαν τα χρηματοδοτικά σχήματα και οι δράσεις του ΕΛΙΔΕΚ, οι οποίες συνοψίζονται στις εξής: υποτροφίες για υποψήφιους διδάκτορες, ερευνητικά έργα για μεταδιδακτορικούς ερευνητές, ερευνητικά έργα για μέλη ΔΕΠ και ερευνητές, δράσεις διερεύνησης δυνατότητας αξιοποίησης μιας ιδέας (proof of concept), εμβληματικές δράσεις για την επιστήμη και την κοινωνία και άλλες δράσεις. Παρουσιάστηκαν αναλυτικά οι δράσεις ενίσχυσης μεταδιδακτορικών ερευνητών τη χρονική περίοδο 2016 έως 2026. Αναδείχθηκε ο κρίσιμος ρόλος της χρηματοδότησης του ΕΛ.ΙΔ.Ε.Κ. στην επιστημονική κοινότητα για μελλοντικές ερευνητικές ευκαιρίες και ακαδημαϊκή εξέλιξη.

7. Νόμος 4957/2022

Η Σύνοδος Αντιπρυτάνεων Ακαδημαϊκών Υποθέσεων, λαμβάνοντας υπόψη τις σημαντικές δυσλειτουργίες που έχουν ανακύψει κατά την εφαρμογή των νέων νομοθετικών ρυθμίσεων για τη διαδικασία εκλογής και μονιμοποίησης μελών ΔΕΠ, ιδίως λόγω νομοθετικών ασαφειών και τεχνικών και οργανωτικών δυσχερειών στην πρακτική εφαρμογή τους, διαπιστώνει ότι οι ισχύουσες προθεσμίες δεν επαρκούν για την ομαλή και σύννομη ολοκλήρωση των σχετικών διαδικασιών και, για τον λόγο αυτό, ζητεί την άμεση επιμήκυνσή τους για εύλογο χρονικό διάστημα, καθώς και την παροχή των αναγκαίων διευκρινίσεων από το Υπουργείο Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού, ώστε να διασφαλιστούν η ασφάλεια δικαίου, η διαφάνεια και η ουσιαστική αξιολόγηση των υποψηφίων.

8. Εφαρμογή του νέου νόμου 5291/2026:

1. Δημιουργείται ένα καινοφανές παράλληλο πλαίσιο λειτουργίας για τα καλλιτεχνικά αντικείμενα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψιν ότι ήδη υπάρχει και λειτουργεί επί δεκαετίες ένα πλήρες θεσμικό πλαίσιο για καλλιτεχνικά αντικείμενα όπως η μουσική ερμηνεία και η μουσική σύνθεση σε τέσσερα τουλάχιστον ΑΕΙ της χώρας, με προγράμματα σπουδών πιστοποιημένα από την ΕΘΑΑΕ.
2. Θεσμοθετείται ένα σύστημα ειδικών εξετάσεων εισαγωγής, παράλληλου με το υπάρχον, ενώ η ασαφής ρύθμιση των επαγγελματικών δικαιωμάτων αποφοίτων δημιουργεί ανισότητες και προοιωνίζει νέο κύκλο δικαστικών διεκδικήσεων.
3. Παρακάμπτονται τα επανειλημμένα αιτήματα των καλλιτεχνικών τμημάτων και σχολών για ουσιαστική αξιολόγηση του καλλιτεχνικού έργου των καθηγητών τους από την ΕΘΑΑΕ, αντίστοιχα και ισότιμα με το επιστημονικό, ενώ δεν προβλέπει κάτι τέτοιο ούτε για τη νέα σχολή.

Αλλά και πέραν του χώρου των καλλιτεχνικών σπουδών, διαπιστώνεται ότι στο συγκεκριμένο νόμο προβλέπεται μια συστηματική, «κατά παρέκκλιση» διαφοροποίηση σημαντικών πτυχών του νομοθετικού πλαισίου λειτουργίας των Α.Ε.Ι., δημιουργώντας θεσμικές ρωγμές στον ενιαίο χαρακτήρα του χώρου ανώτατης εκπαίδευσης της χώρας και αλλάζοντας ουσιαδώς τους όρους του εκπαιδευτικού συμβολαίου στην Ανώτατη Παιδεία για όλα τα ιδρύματα και πεδία σπουδών. Ενδεικτικές οι διατάξεις σύμφωνα με τις οποίες:

- Δε γίνονται δεκτές αιτήσεις μετεγγραφής ή μετακίνησης στα Τμήματα της Ανώτατης Σχολής Παραστατικών Τεχνών από φοιτητές άλλων Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.
- Ως μέλη Δ.Ε.Π. μπορούν να εκλέγονται υποψήφιοι που δεν κατέχουν βασικό πανεπιστημιακό τίτλο σπουδών.
- Ένα μη ακαδημαϊκό όργανο (Καλλιτεχνικό Συμβούλιο) εμπλέκεται στις διαδικασίες εκλογής καθηγητών, παρακάμπτοντας τις προβλέψεις που εφαρμόζονται για την εκλογή και εξέλιξη καθηγητών σε καλλιτεχνικά πεδία στα υπάρχοντα ΑΕΙ.

Δεν αμφισβητούνται οι θετικές προθέσεις του νομοθέτη, ιδίως ως προς τη διαβάθμιση των σπουδών στα Ωδεία, τις καλλιτεχνικές σχολές του Υπουργείου Πολιτισμού και τη δημιουργία ακαδημαϊκού διαδρόμου σύνδεσης με τα ΑΕΙ. Όμως, επί της ουσίας ο νέος νόμος αντιστρατεύεται την ίδια του τη στοχοθεσία: αντί να προάγει με τρόπο ενιαίο την καλλιτεχνική επιστημονική γνώση και έρευνα, υποβαθμίζει εν τοις πράγμασι το έργο των καλλιτεχνικών τμημάτων των ελληνικών Πανεπιστημίων.

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

1ης Συνάντησης Προϊσταμένων ΜΟΔΠ των Ελληνικών Πανεπιστημίων

προς την 111η Σύνοδο Πρυτάνεων των Ελληνικών Πανεπιστημίων

Οι Προϊστάμενοι και οι εκπρόσωποι των Μονάδων Διασφάλισης Ποιότητας των Ελληνικών Πανεπιστημίων, οι οποίοι συμμετείχαν στην 1η Συνάντηση Προϊσταμένων ΜΟΔΠ, η οποία πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της 111ης Συνόδου Πρυτάνεων, συζήτησαν διεξοδικά τα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία των ΜΟΔΠ, την εφαρμογή των Εσωτερικών Συστημάτων Διασφάλισης Ποιότητας, τις διαδικασίες αξιολόγησης και πιστοποίησης, καθώς και τις οργανωτικές, θεσμικές και λειτουργικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα Ιδρύματα στο πεδίο της ποιότητας.

Η Συνάντηση διαπιστώνει ότι οι ΜΟΔΠ αποτελούν πλέον κρίσιμο και απολύτως αναγκαίο θεσμό για τη λειτουργία, την τεκμηρίωση, τη στρατηγική υποστήριξη και τη συνεχή βελτίωση των Πανεπιστημίων. Παράλληλα, διαπιστώνει ότι η συνεχής διεύρυνση των απαιτήσεων του πεδίου της διασφάλισης ποιότητας, χωρίς αντίστοιχη ενίσχυση εργαλείων, δομών, διαδικασιών και ανθρώπινων πόρων, δημιουργεί συνθήκες λειτουργικής επιβάρυνσης, περιορίζει την αποτελεσματικότητα των μηχανισμών ποιότητας και επιβάλλει την ανάγκη άμεσων παρεμβάσεων.

Κατόπιν των ανωτέρω, η 1η Συνάντηση Προϊσταμένων ΜΟΔΠ των Ελληνικών Πανεπιστημίων εισηγείται προς τη 111η Σύνοδο Πρυτάνεων τα ακόλουθα:

1. Θεσμοθέτηση της Συνάντησης Προϊσταμένων ΜΟΔΠ

Να καθιερωθεί σε μόνιμη βάση η θεσμική Συνάντηση των Προϊσταμένων ΜΟΔΠ των Ελληνικών Πανεπιστημίων στο πλαίσιο των Συνόδων, ως σταθερός χώρος διαλόγου, επεξεργασίας θέσεων και διατύπωσης τεκμηριωμένων προτάσεων πολιτικής για το πεδίο της διασφάλισης ποιότητας.

2. Ενίσχυση της υποστηρικτικής λειτουργίας της ΕΘΑΑΕ προς τις ΜΟΔΠ

Να ζητηθεί από την ΕΘΑΑΕ η συστηματική ανάπτυξη υποδειγμάτων, ενημερωτικών οδηγών και επιμορφωτικών δράσεων για επιμέρους τεκμήρια, διαδικασίες και απαιτήσεις των προτύπων πιστοποίησης, με στόχο την ομοιομορφή εφαρμογή τους από τα Ιδρύματα, τη μείωση των επαναλαμβανόμενων ελλείψεων και την αποτελεσματικότερη προετοιμασία των φακέλων. Περαιτέρω, να προβλεφθεί η δυνατότητα συμμετοχής εκπροσώπων των ΜΟΔΠ των Πανεπιστημίων σε ομάδες εργασίας που θα συγκροτεί η ΕΘΑΑΕ για τη συνδιαμόρφωση υποδειγμάτων, οδηγών και επιμορφωτικών προγραμμάτων.

3. Αναγκαιότητα νομοθετικής ρύθμισης για μεταγενέστερες αλλαγές πιστοποιημένων ΠΜΣ (άρθρο 80 ν. 4957/2022), σε συνεργασία με την ΕΘΑΑΕ

Το άρθρο 80 του ν. 4957/2022 ρυθμίζει πλήρως τη διαδικασία ίδρυσης ενός ΠΜΣ, προσδιορίζοντας όλα τα στοιχεία που πρέπει να περιλαμβάνονται στην απόφαση ίδρυσης (π.χ. αντικείμενο, μαθησιακά αποτελέσματα, ειδικεύσεις, πρόγραμμα σπουδών, ECTS κ.λπ.). Ωστόσο, το άρθρο δεν περιέχει **καμία διαδικαστική πρόβλεψη** για το πώς μπορεί να τροποποιηθεί η απόφαση ίδρυσης ενός ΠΜΣ **μετά την πιστοποίησή του**.

Η μόνη σχετική αναφορά βρίσκεται στην παρ. 8 του άρθρου 80, η οποία ορίζει ότι η τροποποίηση της απόφασης ίδρυσης στα στοιχεία β) και στ) της παρ. 3 (αντικείμενο, σκοπός, μαθησιακά αποτελέσματα, προσόντα και ειδικεύσεις) συνεπάγεται **εκ νέου πιστοποίηση**. Ωστόσο, ο νόμος **δεν καθορίζει** το αρμόδιο όργανο, τη διαδικασία ή τα χρονικά όρια για τη μεταβολή της απόφασης ίδρυσης σε ένα ήδη πιστοποιημένο πρόγραμμα. Εισηγούμαστε **την προώθηση στοχευμένης νομοθετικής ρύθμισης, σε συνεργασία με την ΕΘΑΑΕ**, η οποία θα καθορίζει τη διαδικασία τροποποίησης πιστοποιημένων ΠΜΣ και θα επιτρέπει την εφαρμογή των συστάσεων ποιότητας, διασφαλίζοντας παράλληλα τη συνέχεια και την αξιοπιστία του συστήματος διασφάλισης ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση.

4. Σύστημα Ηλεκτρονικής Υποβολής της Ετήσιας Έκθεσης Επιδόσεων και των παραρτημάτων της με δυνατότητα προελέγχου

Να ζητηθεί από την ΕΘΑΑΕ η ανάπτυξη ενός συστήματος ηλεκτρονικής υποβολής της Ετήσιας Έκθεσης Επιδόσεων των Ιδρυμάτων και των Παραρτημάτων της με δυνατότητα προελέγχου.

Καταληκτική θέση

Η 1η Συνάντηση Προϊσταμένων ΜΟΔΠ των Ελληνικών Πανεπιστημίων θεωρεί ότι η διασφάλιση ποιότητας δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται αποκλειστικά ως υποχρέωση συμμόρφωσης προς πρότυπα και διαδικασίες, αλλά ως κρίσιμο εργαλείο θεσμικής ωρίμανσης, στρατηγικού σχεδιασμού, λογοδοσίας και συνεχούς βελτίωσης των Πανεπιστημίων. Για τον λόγο αυτό, καλεί τη 111η Σύνοδο Πρυτάνεων να υιοθετήσει τις ανωτέρω προτάσεις και να στηρίξει ενεργά τις αναγκαίες παρεμβάσεις για την ενίσχυση των ΜΟΔΠ και του συνολικού οικοσυστήματος διασφάλισης ποιότητας στην ελληνική ανώτατη εκπαίδευση.